

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
3 juni 2021 (mondelinge uitspraak 27 mei 2021)

Zitting: 27 mei 2021 te Amersfoort
De commissie bevond zich in de Brink op het terrein van GGz Centraal
De mondelinge behandeling heeft via beeld -en geluidsverbinding
plaatsgevonden

Klachtnummer: KC 2021 – 018

---

1. De klacht

De klachten van klager zijn:

1. de onredelijke manier van overplaatsing naar de ...;
2. dat hij gedurende drie weken zonder enige toegezegde therapie o.i.d. is opgenomen;
3. dat hij totaal geen vrijheden heeft.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 17 mei 2021 heeft de commissie de klacht van klager ontvangen. Klager heeft de commissie toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Op 18 mei 2021 zijn aangeklaagden en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klager in kennis gesteld.
- Op 18 mei 2021 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 27 mei 2021. De commissie heeft aangeklaagden verzocht een schriftelijke reactie op de klacht in te dienen. De commissie heeft op 21 mei 2021 een schriftelijke reactie ontvangen.
- De hoorzitting heeft op 27 mei 2021 plaatsgevonden. Dezelfde dag is de beslissing, zie punt 7, aan klager, de patiëntenvertrouwenspersoon en aangeklaagden medegedeeld (telefonisch en voor zover mogelijk per e-mail).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klager is geboren op ..... Klager is bekend met een autismespectrumstoornis. Klager is op 11 maart 2021 opgenomen in kliniek F van ... in afwachting van zijn vervolglek bij de Kliniek ... in Amsterdam. Vanaf 21 april 2021 is klager bij de ...opgenomen.

In de brief van 21 april 2021 beslist de geneesheer-directeur op verzoek van de zorgverantwoordelijke om de uitvoering van de zorg toe te wijzen aan een andere zorgaanbieder (art.8:16 lid 1 Wvvgz). De geneesheer-directeur heeft besloten om de uitvoering van de zorg toe te wijzen aan ....te Amsterdam. De motivatie van zijn besluit is: Het ernstig nadeel voortkomende uit uw psychische stoornis kan door de nieuwe zorgaanbieder beter worden afgewend.

Op 20 april 2021 krijgt klager een brief uitgereikt met informatie over verplichte zorg (art 8:9 lid 3). In deze brief staat opgenomen dat klager op 21 april 2021 wordt overgeplaatst naar de .... Klager is hierop tegen en wenst niet in vrijwilligheid aan deze overplaatsing mee te werken. De brief informeert over de beperkte vrijheden en intensificeert het toezicht op de afdeling. Hiermee wordt voorkomen dat klager zich onttrekt aan verplichte zorg, zodat klager de dag erna kan worden overgeplaatst naar de ...

Bij aanvang van de zitting houdt de voorzitter de drie klachtonderdelen aan klager voor. Klager antwoordt dat klachtonderdelen 2 (gedurende drie weken zonder enige toegezegde therapie o.i.d. is opgenomen) en 3 (totaal geen vrijheden) toezien op de periode bij de .... in Amsterdam.

De voorzitter stelt vast dat de Regionale Klachtencommissie Midden-Nederland niet bevoegd is om klachten over de ... in Amsterdam te behandelen, eventuele klachten over de ... dienen bij de ... zelf te worden ingediend. Deze twee klachtonderdelen, genoemd onder 2 en 3, vallen derhalve buiten de behandeling van deze klacht en worden verder niet behandeld door de Regionale Klachtencommissie Midden-Nederland. De commissie behandelt alleen de eerste klacht.

De patiëntvertrouwenspersoon (pvp) merkt op dat ze dit aspect met klager heeft besproken.

4. Toelichting van klager

Klager heeft ter zitting een toelichting op zijn klacht gegeven; deze wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hoe het met klager gaat antwoordt hij, het gaat niet oké. De pvp kan het namens hem zeggen. De situatie zit hem dwars en hij zit er erg mee. Klager vindt dat de overplaatsing van de ... in Hilversum naar de ... in Amsterdam op een onredelijke wijze is gebeurd.

Gevraagd aan klager naar de wijze van overplaatsing antwoordt klager dat hij in de val is gelokt. Hij heeft de overplaatsing als onprettig ervaren. De dag voor de overplaatsing naar de ... is als volgt gegaan: klager was aan het werk (medewerker call center). Zijn broer belde hem en zei dat hij naar de Rembrandthof moest komen, per direct. Klager heeft zijn werk onderbroken en is gegaan. Met goede bedoelingen gaf hij gehoor aan het verzoek van zijn broer. Aangekomen bij de Rembrandthof moest hij zijn sleutels inleveren en zijn vrijheden werden direct beperkt. De volgende dag zou hij worden overgeplaatst naar de .... Dit was onplezierig antwoordt klager. Dit is ook de kern van de klacht zoals die vandaag wordt behandeld, merkt klager op. Klager had werk en is plompverloren overgeplaatst.

Klager antwoordt dat hij geen perspectief heeft op de ..., hij staat 36 dagen stil, er is geen structuur op de .... Medepatiënten gebruiken drugs, vragen geld aan klager, zijn vader en medepatiënten willen de telefoon van klager gebruiken. Klager voelt zich niet thuis op de ....

Rembrandthof was veel beter. Op de ... is hij de eerste drie weken geobserveerd, 20 mei 2021 was een evaluatie, nu weer over zes weken.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat het mensonterend was de wijze waarop hij in de val is gelokt om te worden overgeplaatst.

Laatste woord van klager: hij vindt dat het erg makkelijk wordt afgedaan, hij zit al 36 dagen stil, er is geen dagbesteding. Klager is er op achteruit gegaan vanuit de Rembrandthof naar de ....

Gevraagd of klager alles heeft kunnen zeggen wat hij heeft willen zeggen en of er goed naar hem is geluisterd antwoordt klager dat er naar hem geluisterd is en dat hij heeft kunnen zeggen wat hij naar voren wenste te brengen.

De pvp brengt naar voren dat een behandeling zoals de ... dat aanbiedt ook op de Rembrandthof kan plaatsvinden: systeemtherapie en traumabehandeling kan ook bij GGZ Centraal en hoeft niet bij de ... in Amsterdam. Er heeft geen afstemming plaatsgevonden met de psychiater, een 8:16 brief is niet aan klager uitgereikt, ook is er een verschil van visie of er ernstig nadeel is en of het overplaatsen doelmatig is. In het verweer staat extreem gedrag opgenomen, dit is niet concreet gemaakt. Ook blijkt niet uit het dossier dat er voorbeelden van extreem gedrag bij klager zijn. Het ernstig nadeel is verergerd in de ..., alternatieven zijn er op de Rembrandthof, alternatief is ook ambulante verblijven op Terschelling met ambulante zorg. Klager is niet betrokken bij beslissing tot overplaatsing, terwijl hij wilsbekwaam is.

5. Weerwoord van aangeklaagden op de klacht

Ter zitting hebben aangeklaagden verweer gevoerd; dit wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Klager heeft geen brief ontvangen, de artikel 8:16 Wvvggz brief is niet aan klager uitgereikt. De artikel 8:16 Wvvggz brief is naar het huisadres van klager gezonden. Aangeklaagde werkt ambulante en niet op de afdeling, op onjuiste wijze is de brief aan klager niet aan hem op de afdeling overhandigd, maar naar zijn huisadres gezonden met een kopie van de brief naar de advocaat van klager. Dit is een vormfout zo antwoordt aangeklaagde.

De geneesheer-directeur (GD) beslist over de formele kant van de overplaatsing. Er zijn twee besluiten: besluit 1 is de artikel 8:9 Wvvggz brief, het beperken bewegingsvrijheid van klager, dit houdt verband met de overplaatsing. De indruk was dat klager zich aan de verplichte zorg zou onttrekken vlak voor en tijdens de overplaatsing. Deze brief is aan klager uitgereikt, reden was de overplaatsing naar de ..., klager wenst hier niet vrijwillig aan mee te werken. De overplaatsing van de Rembrandthof naar de ... is ook een besluit die door de GD is genomen. Per abuis is deze laatste brief (art. 8:16 Wvvggz) naar het huisadres van klager gezonden, uiteindelijk is de (art.8:16Wvvggz) brief via de advocaat aan klager uitgereikt.

De artikel 8:9 Wvvggz brief van 20 april 2021 heeft klager uitgereikt gekregen. Hierin staat opgenomen: 'op 21 april 2021 wordt klager overgeplaatst naar de ...'. De artikel 8:16 Wvvggz brief had aan klager moeten worden uitgereikt. Hij was dan geweest op zijn klachtrecht. De overplaatsing is zeker met klager besproken, hij wilde niet vrijwillig hieraan meewerken en de mededeling van de overplaatsing was opgenomen in de artikel 8:9 Wvvggz brief die aan klager op 20 april 2021 is uitgereikt.

De manier van overplaatsing heeft klager als vervelend ervaren, voor de onjuiste brief is excuus gemaakt. Aangeklaagde benadrukt dat de overplaatsing goed en rustig is verlopen en dat klager zich op geen enkele wijze hiertegen heeft verzet.

Overplaatsing naar de ... is doelmatig. Op de Rembrandthof kan klager onvoldoende gestabiliseerd worden. De klinische setting op de Rembrandthof waar klager vrijheden had wordt door klager rooskleurig neergezet. Ernstig nadeel is vooral gelegen in de ambulante setting, het leven vormgeven is erg lastig voor hem. Doelmatigheid: ambulant in combinatie met een plaats op de Rembrandthof lukt niet, het lukt niet om klager te stabiliseren en een zelfstandig bestaan op te bouwen. Het is gebleken dat er onvoldoende zin aan het leven van klager kan worden geven, om die reden is de ... ingeschakeld.

Aangeklaagde antwoordt dat er over de opname op de ... is gesproken, klager wist het. Dat blijkt ook dat toen klager het hoorde, hij erg boos is geworden.

Gevraagd naar wat de ... meer biedt dan de Rembrandthof antwoordt aangeklaagde dat de ... een expertisecentrum is. Daar wordt advies gegeven: wat wel kan en wat succesvol en helpend voor klager kan zijn. Op dit moment loopt klager ambulant op het gebied van werken en wonen vast. Bij de ... volgt klager een traject voor perspectief en stabiliteit voor de toekomst. Voorgesteld wordt, zo blijkt uit de evaluatie van 20 mei 2021: systeemtherapie, traumabehandeling en een perspectief schetsen voor de toekomst. Klager en zijn vader waren aanwezig bij deze evaluatie.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op de ingebrachte stukken, de inhoud van de dossierstukken en wat ter zitting is besproken komt de commissie tot de volgende overwegingen.

De commissie heeft bij dit klachtonderdeel de rechtmatigheid van de beslissing van de geneesheer-directeur om de uitvoering van de zorg toe te wijzen aan een andere zorgaanbieder (art.8:16 lid 1 Wvvggz).

Wat betreft deze *formele* aspecten van de verplichte zorg en de beslissingsbrief stelt de commissie vast dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten die hiervoor zijn gesteld.

De geneesheer-directeur heeft direct aansluitend op het ontvangen van de klacht van klager waarin hij zijn onvrede uit over zijn overplaatsing, overleg met hem gehad. De beslissing is op 21 april 2021 op schrift gesteld en voorzien van een schriftelijke motivering. De geneesheer-directeur heeft klager een afschrift van de beslissing naar zijn huisadres gezonden en hem in deze brief in kennis gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon en de familievertrouwenspersoon. Ook heeft de geneesheer-directeur een kopie van de beslissing gezonden aan de Officier van Justitie, de advocaat van klager en de zorgverantwoordelijke. Bovendien heeft de geneesheer-directeur op 20 april 2021 door middel van een artikel 8:9 Wvvggz brief aangekondigd dat klager op 21 april 2021 zou worden overgeplaatst naar de ... en via deze brief klager gewezen op de mogelijkheid van advies en bijstand van een patiëntenvertrouwenspersoon. Klager was dus tijdig geïnformeerd over het voornemen tot overplaatsing naar de ..., de datum en de mogelijkheid voor advies en bijstand door een patiëntenvertrouwenspersoon. Dat de brief om de uitvoering van de zorg toe te wijzen aan een andere zorgaanbieder (art.8:16 lid 1 Wvvggz) klager pas na de overplaatsing heeft bereikt is een vormfout. Door het tijdig overhandigen van de artikel 8:9

Wvggz brief met de mededeling dat 21 april 2021 klager wordt overgeplaatst naar de ... is klager niet in ernstige mate geschonden in zijn rechten. Bovendien is uit de voortgangsrapportage gebleken dat de overplaatsing van klager naar de ... in alle rust is verlopen.

Uit de toelichting bij artikel. 8:16 Wvggz blijkt dat voorwaarde voor overplaatsing is dat de ander, in casu de ....., instemt met de overplaatsing, instemming van klager is niet vereist. Wel moet betrokkene in staat worden gesteld op grond van artikel 10.3 Wvggz een klacht in te dienen.

Wat betreft de waarborgen die voortvloeien uit de Wvggz, onverlet of de zorg binnen of buiten een accommodatie wordt verleend, moet aan de volgende eisen worden voldaan.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

De commissie acht aannemelijk dat het gedrag van klager, voortvloeiend uit zijn psychiatrisch toestandbeeld, op het moment van de beslissing van aangeklaagde (ex tunc), zodanig ernstig was dat dit leidde tot het ernstig nadeel van klager. Uit de voortgangsrapportage blijkt dat klager beaamt "dat de behandeling op Rembrandthof vastloopt".

De commissie toetst de beslissing tot het overplaatsen naar de ... tevens aan de vereisten van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit. De commissie is van oordeel dat er op het moment van de aanvraag van zijn verzoek tot overplaatsing naar de ... en het moment waarop de geneesheer-directeur een beslissing op dit verzoek heeft genomen dermate sprake was van ernstig nadeel dat het in verplichte zorg blijven in de instelling, dan wel herhaaldelijk langdurige opnamen op de Rembrandthof geen optie meer kan zijn. De commissie is met de geneesheer-directeur van oordeel dat overplaatsing naar de ... ultimum remedium is.

De commissie komt tot de conclusie dat de beslissing van de geneesheer-directeur tot overplaatsing naar de ... van de verplichte zorg voldoet aan de criteria van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit en dat daarom aan het gestelde criterium in artikel 8:16 Wvggz is voldaan.

De commissie verklaart de klacht tot overplaatsing naar de ... in het kader van de verplichte zorg op grond van artikel 8:16 Wvggz ongegrond

7. Beslissing

De commissie verklaart de klacht: **Ongegrond**

Deze beslissing is genomen door:

Mw. mr. H. van Lokven – van der Meer, voorzitter,
Mw. drs. A.C.M. Kleinsman, psychiater,
Mw. M.M. van Wiggen, lid op voordracht van de Centrale Cliëntenraad.

In aanwezigheid van mw. mr. drs. A.M.M. van Breugel, plaatsvervangend ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening:

Beroepsmogelijkheden

De commissie wijst klager op de mogelijkheid dat hij op grond van artikel 10:7 Wvvgz binnen zes weken na het bekend maken van deze uitspraak de rechter om een beslissing over zijn klacht kan verzoeken. Dit kan klager doen door de inspecteur voor de gezondheidszorg schriftelijk te vragen een verzoekschrift bij de rechter in te dienen of door zelf rechtstreeks een verzoekschrift in te dienen.

Klager kan hierbij een verzoek tot schadevergoeding (doen) indienen.